

EDUSKUNNAN VASTAUS 245/2009 vp

Hallituksen esitys laiksi lentoliikenteen päästö- kaupasta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi lentoliikenteen päästökaupasta (HE 209/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Liikenne- ja viestintävaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LiVM 29/2009 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa ja ennakoi lentoliikenteen päästökauppaa koskevan sääntelyn vaikutuksia ja ryhtyy tarvittaviin toimiin tasapuolisten lentoliikennepalvelujen ja verkostoperiaatteella toimivan lentoasemaverkon turvaamiseksi ja sitä kautta elinkeinojen ja työllisyyden turvaamiseksi myös maakunnissa.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

lentoliikenteen päästökaupasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää lentoliikenteen hiilidioksidipäästöjen vähentämistä kustannustehokkaasti ja taloudellisesti.

Tällä lailla pannaan täytäntöön direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta ilmailutoiminnan sisällyttämiseksi yhteisön kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmään annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/101/EY (*lentoliikenteen päästökauppadi-*
rekhtiivi).

2 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee Euroopan unionin jäsenvaltion alueella sijaitsevalta lentopaikalta lähtevien tai tällaiselle lentopaikalle jäsenvaltiosta tai kolmannelle maasta saapuvien lentojen hiilidioksidipäästöjä.

Tätä lakia sovelletaan niihin ilma-aluksen käyttäjiin, joilla on Liikenteen turvallisuusviraston tai muun toimivaltaisen Suomen viranomaisen myöntämä lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY)

N:o 1008/2008 mukainen voimassa oleva liikennelupa sekä niihin ilma-alusten käyttäjiin, jotka on lentoliikenteen päästökauppadirektiivin 18 a artiklan 3 kohdan luettelossa mainittu kuuluviksi Suomen viranomaisten valvontaan.

Tämä laki ei koske sotilaslentoja sotilasilma-aluksilla, tulli- ja poliisilentoja, etsintä- ja pelastustoimintaan liittyviä lentoja, palonsammutuslentoja, humanitaarisia avustuslentoja eikä kiireellisiä sairaankuljetuslentoja.

Edellä 3 momentissa tarkoitetuista lennoista ja muista kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY (*yleinen päästökauppadirektiivi*) liitteen 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuista lennoista, joihin ei sovelleta tätä lakia, säädetään tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *päästöillä* ilma-aluksesta Euroopan unionin jäsenvaltion alueella sijaitsevalta lentopaikalta lähtevien tai tällaiselle lentopaikalle saapuvien lentojen hiilidioksidipäästöjä;

2) *päästöoikeudella* yleisessä päästökauppadirektiivissä tarkoitettua oikeutta päästää hiilidioksidipäästöjä ilmaan yhtä hiilidioksiditonnia vastaava määrä tiettyinä ajanjaksona;

3) *lentoliikenteen päästöoikeudella* tämän lain mukaisesti ilma-aluksen käyttäjälle jaettavaa tai myytävää päästöoikeutta, joka on käytettävissä ainoastaan lentoliikenteen päästökaupassa;

4) *päästökauppakaudella* ajanjaksoa, jonka pituudesta säädetään 5 §:ssä;

5) *ilma-aluksen käyttäjällä* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka käyttää ilma-alusta sen suorittaessa päästökaupan piiriin kuuluvaa ilmailutoimintaa, tai jos kyseinen henkilö

ei ole tiedossa tai ilma-aluksen omistaja ei ole yksilöinyt käyttäjää, ilma-aluksen omistajaa;

6) *lentoliikenteen aiemmillä päästöillä* ilma-alusten vuotuisten päästöjen keskiarvoa vertailuvuosina 2004, 2005 ja 2006;

7) *vertailuluvulla* Euroopan yhteisöjen komission määrittämää lukua, joka saadaan jakamalla maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärä ilma-alusten käyttäjien ilmoittamien tonnikiilometrimäärien summalla ja jonka perusteella määritetään tämän lain soveltamisalaan kuuluville lentoyhtiöille maksettua jaettavien päästöoikeuksien määrä;

8) *ilmastosopimuksella* ilmastomuutosta koskevaa Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimusta (SopS 61/1994);

9) *liitteen I sopimuspuolella* ilmastopesopimuksen liitteessä I mainittua sopimuspuolta, jolla on ilmastomuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjassa (SopS 13/2005), jäljempänä *Kioton pöytäkirja*, määrätty määrällinen päästörajoitus tai päästöjen vähentämisvelvoite ja joka on ratifioinut Kioton pöytäkirjan;

10) *hanketoiminnalla* toimintaa, jonka yksi tai useampi liitteen I sopimuspuoli on hyväksynyt Kioton pöytäkirjan 6 tai 12 artiklan ja Kioton pöytäkirjan perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti;

11) *päästövähennysyksiköllä* yksikköä, joka on peräisin toisessa ilmastopesopimuksen liitteessä I mainitussa valtiossa toteutetun hanketoiminnan tuloksena saadusta päästövähennyksestä ja joka on myönnetty Kioton pöytäkirjan 6 artiklan ja Kioton pöytäkirjan perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti;

12) *sertifioidulla päästövähennyksellä* yksikköä, joka on peräisin ilmastopesopimuksen liitteeseen I kuulumattomassa valtiossa toteutetun hanketoiminnan tuloksena saadusta päästövähennyksestä ja joka on myönnetty Kioton pöytäkirjan 12 artiklan ja Kioton pöytäkirjan perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti.

4 §

Ilma-aluksen käyttäjän velvollisuudet

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun ilma-aluksen käyttäjän on:

1) tarkkailtava päästöjään ja tonnikilometrejä, laadittava vuosittain selvitys päästöistään ja huolehdittava selvityksen todentamisesta;

2) toimitettava tarkkailusuunnitelma Liikenteen turvallisuusviraston hyväksyttäväksi neljä kuukautta ennen toisen ja sitä seuraavien päästökauppausien alkua;

3) palautettava Energiamarkkinavirastolle vuosittain edellisenä kalenterivuotena aiheuttamia lentoliikenteen kokonaispäästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia;

4) toimitettava maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien hakemista varten tarpeelliset tiedot Liikenteen turvallisuusvirastolle; sekä

5) ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle toiminnan muutoksista, päästöjen tarkkailua koskevista muutoksista ja ilma-aluksen käyttäjän vaihtumisesta.

5 §

Päästökauppaudet ja lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärä

Ensimmäinen päästökauppaus alkaa 1 päivänä tammikuuta 2012 ja päättyy 31 päivänä joulukuuta 2012. Ilma-alusten käyttäjille ensimmäisellä kaudella jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärä on 97 prosenttia lentoliikenteen aiemmista päästöistä.

Toinen päästökauppaus alkaa 1 päivänä tammikuuta 2013 ja päättyy 31 päivänä joulukuuta 2020. Tällä päästökauppaudella ja sen jälkeisillä päästökauppausilla ilma-alusten käyttäjille myönnettävien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärä on 95 prosenttia lentoliikenteen aiemmista päästöistä kerrottuna kauteen kuuluvien vuosien määrällä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärästä

siirretään kullakin päästökauppaudella kolme prosenttia 9 §:ssä tarkoitettuun erityisvarantoon.

6 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien jako

Ilma-alusten käyttäjille myönnettävistä lentoliikenteen päästöoikeuksista jaetaan 7 §:ssä säädetyn hakemusmenettelyn mukaisesti maksutta määrä, joka on 85 prosenttia 5 §:n mukaisesta lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärästä 9 §:n nojalla erityisvarantoon siirrettyjen lentoliikenteen päästöoikeuksien vähentämisen jälkeen jäljelle jäävästä määrästä. Jäljelle jäävät 15 prosenttia lentoliikenteen päästöoikeuksien määrästä myydään erikseen järjestettävällä huutokaupalla.

7 §

Maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien haku

Ilma-alusten käyttäjät voivat hakea maksutta jaettavia lentoliikenteen päästöoikeuksia kullekin päästökauppaudelle erikseen. Hakemus tehdään toimittamalla Liikenteen turvallisuusvirastolle kyseisen ilma-aluksen käyttäjän todennetut tonnikilometritiedot kyseiseltä tarkkailuvuodelta. Ensimmäisen ja toisen päästökauppauden tarkkailuvuosi on vuosi 2010. Myöhempien päästökauppausien tarkkailuvuodella tarkoitetaan kalenterivuotta, joka päättyy 24 kuukautta ennen hakemuksen kohteena olevan päästökauppauden alkua.

Hakemus maksutta jaettavista lentoliikenteen päästöoikeuksista on jätettävä ensimmäisen ja toisen päästökauppauden osalta 31 päivään maaliskuuta 2011 mennessä. Myöhempien päästökauppausien osalta hakemus on jätettävä vähintään 21 kuukautta ennen hakemuksen kohteena olevan kauden alkua.

Liikenteen turvallisuusvirasto toimittaa vastaanottamansa maksutta jaettavia lentoliikenteen päästöoikeuksia koskevat hakemukset Euroopan yhteisöjen komissiolle vähintään 18 kuukautta ennen hakemuksen kohteena olevan kau-

den alkua. Ensimmäisen päästökauppakauden hakemukset toimitetaan Euroopan yhteisöjen komissiolle 30 päivään kesäkuuta 2011 mennessä.

8 §

Maksutta jaettavien lentoliikenteen päästö-oikeuksien myöntäminen

Euroopan yhteisöjen komissio vahvistaa kullekin päästökauppakaudelle jaettavien ja huutokaupattavien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärän, erityisvarannossa olevien lentoliikenteen päästöoikeuksien määrän, maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien määrän sekä vertailuluvun, jolla lentoliikenteen maksuttomat päästöoikeudet jaetaan ilma-alusten käyttäjille. Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää ilma-aluksen käyttäjälle päästökauppaudella maksutta jaettavat lentoliikenteen päästöoikeudet kolmen kuukauden kuluessa komission päätöksestä.

Kullekin hakemuksen jättäneelle ilma-aluksen käyttäjälle kyseisellä päästökauppakaudella maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärä määritetään kertomalla ilma-aluksen käyttäjän ilmoittama tonnikilometrimäärä Euroopan yhteisöjen komission ilmoittamalla vertailuluvulla.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään maksutta jaettavien päästöoikeuksien perusteena olevan vertailun toteutuksesta sekä hakemuksen sisällöstä.

9 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien erityisvaranto

Kullakin päästökauppakaudella siirretään kolme prosenttia 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärästä erityisvarantoon sellaisia ilma-alusten käyttäjiä varten:

1) jotka aloittavat päästökaupan soveltamisalaan kuuluvan ilmailutoiminnan sen tarkkailu-

vuoden jälkeen, jota koskevat tonnikilometritiedot on toimitettu 7 §:n 2 momentin nojalla; tai

2) joiden tonnikilometritiedoissa on tapahtunut keskimäärin yli 18 prosentin vuotuinen kasvu sen tarkkailuvuoden, jota koskevat tonnikilometritiedot on toimitettu 7 §:n 2 momentin nojalla, ja kyseisen kauden toisen kalenterivuoden välillä.

Erityisvarannosta voidaan myöntää päästöoikeuksia vain sellaiselle ilma-aluksen käyttäjälle, jonka 1 momentin 1 kohdan mukainen toiminta tai 2 kohdan mukainen lisätoiminta ei ole kokonaan tai osittain jatkoa toisen ilma-aluksen käyttäjän aikaisemmin harjoittamalle ilmailutoiminnalle. Yhdelle ilma-aluksen käyttäjälle myönnettävien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärä erityisvarannosta päästökauppakauden aikana on kuitenkin enintään 1 000 000 päästöoikeutta.

Ilma-aluksen käyttäjä, joka täyttää 1 ja 2 momentin edellytykset, voi hakea maksuttomia lentoliikenteen päästöoikeuksia erityisvarannosta Liikenteen turvallisuusvirastolta. Hakemus on tehtävä sen päästökauppakauden, jota hakemus koskee, kolmannen vuoden kesäkuun 30 päivään mennessä.

Tässä pykälässä tarkoitetuista hakemuksista ja erityisvarannosta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien kirjaamisesta säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

10 §

Huutokaupalla myytävät lentoliikenteen päästöoikeudet

Huutokaupassa myydään ne 6 §:ssä mainitut lentoliikenteen päästöoikeudet, joita ei jaeta maksutta, 9 §:ssä tarkoitettua erityisvarannosta jakamatta jääneet lentoliikenteen päästöoikeudet ja 16 §:n 3 momentissa tarkoitettut päästöoikeudet, joita ei voida kirjata ilma-aluksen käyttäjän päästöoikeustilille.

Huutokauppa on toteutettava avoimella, yhdenmukaistetulla ja syrjimättömällä sekä ennakoitavissa olevalla tavalla siten, että kaikilla toimijoilla on yhdenmukaiset edellytykset osallistua huutokauppaan. Huutokauppa toteutetaan

kustannustehokkaalla tavalla ja se voidaan toteuttaa sähköisiä järjestelmiä hyväksi käyttäen.

Energiamarkkinavirasto huolehtii huutokaupan järjestämisestä aiheutuvista viranomaistehävistä. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella voidaan säätää huutokaupan järjestämisestä, ajankohdasta ja menettelytavoista 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua ensimmäistä päästökauppakautta varten. Huutokaupasta saatavat tulot tuloutetaan Suomen valtiolle.

11 §

Päästöjen ja tonnikilometrien tarkkailu, raportointi ja todentaminen

Ilma-aluksen käyttäjä on velvollinen laatimaan suunnitelman siitä, miten se tarkkailee käyttämiensä ilma-alusten päästöjä ja tonnikilometrejä, joita koskevia tietoja tarvitaan 7 §:n 1 momentissa ja 9 §:n 3 momentissa tarkoitettujen hakemusten tekemiseen, sekä miten se ilmoittaa niistä Liikenteen turvallisuusvirastolle. Ilma-aluksen käyttäjän tulee toimittaa suunnitelman sa Liikenteen turvallisuusvirastolle neljä kuukautta ennen kunkin päästökauppakauden alkua. Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy suunnitelman.

Ilma-aluksen käyttäjä on velvollinen laatimaan selvityksen jokaisen ilma-aluksensa aiheuttamista päästöistä. Ensimmäinen selvitys laaditaan kalenterivuodelta 2010. Selvitys on toimitettava kultakin kalenterivuodelta seuraavan vuoden maaliskuun 31 päivään mennessä Liikenteen turvallisuusvirastolle, joka toimittaa sen edelleen Euroopan yhteisöjen komissiolle.

Ilma-aluksen käyttäjä vastaa siitä, että 2 momentissa tarkoitettun selvityksen on todentanut 12 §:ssä tarkoitettu hyväksytty todentaja. Ilma-alusten päästöt ja tonnikilometrit sekä tarkkailujärjestelmän luotettavuus, uskottavuus ja tarkkuus on todennettava.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi määrätä, että ilma-aluksen käyttäjä ei saa jatkaa päästöoikeuksien siirtämistä, jos ilma-aluksen käyttäjä ei ole kunkin vuoden maaliskuun 31 päivään mennessä toimittanut päästöselvitystä tai sitä ei

ole kyetty todentamaan edeltävän vuoden päästöjen osalta tyydyttäväksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua suunnitelmasta ja 2 momentissa tarkoitettua selvityksestä säädetään tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tarkkailusuunnitelmien ja vuotuisten päästöselvitysten laatimisesta ja toimittamisesta sekä virheellisen tarkkailun vaikutuksesta päästömäärän arviointiin.

12 §

Todentaja

Ilma-aluksen käyttäjän on käytettävä 7 §:n 1 momentissa ja 9 §:n 3 momentissa tarkoitettussa hakemuksessa ilmoitettujen tonnikilometritietojen sekä 11 §:n 2 momentin mukaisen selvityksen todentamisessa todentajaa, jolla on ilmailualan tuntemusta. Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy todentajan noudattaen päästökauppalaain (683/2004) 55 ja 55 a §:n säännöksiä. Todentajan velvollisuuteen ilmoittaa toimintansa muutoksista, todentajan hyväksymisen peruuttamiseen ja todentamistehtävien suorittamiseen sovelletaan päästökauppalaain 56—58 §:n säännöksiä.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarkemmin todentajan hyväksymisennetelystä, hyväksymisen edellytysten arvioinnista sekä todentamistehtävien suorittamisesta.

13 §

Todentajan lausunto

Todentaja laatii 11 §:n 2 momentin mukaisesti selvityksestä lausunnon, jossa todetaan, onko selvitys tyydyttävä. Lausunnosta tulee käydä ilmi todentamisen kannalta oleelliset seikat. Päästös selvitys voidaan katsoa tyydyttäväksi, jos se on laadittu 11 §:n mukaisesti ja kokonaispäästöjä ei todentajan mielestä ole ilmoitettu oleellisesti väärin.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarkemmin siitä, miten 11 §:n 1 mo-

mentissa tarkoitetut suunnitelmat ja 11 §:n 2 momentissa tarkoitetut raportit todennetaan.

14 §

Hanketoiminta

Ilma-aluksen käyttäjä voi käyttää vuonna 2012 hanketoiminnasta saatuja sertifioituja päästövähennyksiä ja päästövähennysyksiköitä 15 prosenttiin saakka niistä päästöoikeuksista, jotka ilma-alusten käyttäjien on palautettava 19 §:n mukaisesti.

15 §

Kansallinen rekisteri

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla ilma-aluksen käyttäjillä on päästöoikeustili päästökauppain 42 §:ssä tarkoitettussa kansallisessa rekisterissä. Ilma-aluksen käyttäjän päästöoikeustiliä käytetään lentoliikenteen päästöoikeuksien kirjaamiseen, säilyttämiseen, palauttamiseen, siirtämiseen, mitätöimiseen ja poistamiseen sekä mitätöityjen päästöoikeuksien korvaamiseen.

16 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien vuosittainen määrääminen ja kirjaaminen

Liikenteen turvallisuusvirasto määrää kullekin ilma-aluksen käyttäjälle kyseisellä päästökauppaudella vuosittain maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien määrän jakamalla 6 §:n mukaisesti määritellyn päästöoikeuksien kokonaismäärän niiden vuosien määrällä, joiden aikana ilma-aluksen käyttäjä harjoittaa ilmailutoimintaa kyseessä olevalla päästökauppaudella.

Energiamarkkinavirasto kirjaa kunkin vuoden helmikuun 28 päivään mennessä kansallisessa rekisterissä olevalle ilma-aluksen käyttäjän päästöoikeustilille tälle kyseisenä vuonna maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien määrän.

Jos ilma-aluksen käyttäjän organisaatiolle myönnetty lentotoimintalupa tai liikennelupa ei ole enää voimassa tai jos ilma-aluksen käyttäjä on 25 §:n 1 momentin mukaisesti Euroopan yhteisöjen komission päätöksellä määrätty toimintakieltoon taikka jos ilma-aluksen käyttäjä lopettaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvan ilmailutoiminnan, Energiamarkkinavirasto ei saa luvan peruuttamisen tai toiminnan lopettamisen jälkeen kirjata ilma-aluksen käyttäjän päästöoikeustilille vuosittain kirjattavia lentoliikenteen päästöoikeuksia. Liikenteen turvallisuusvirasto ilmoittaa Energiamarkkinavirastolle tässä momentissa mainituista peruutuksista ja määräyksistä.

17 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien kirjaaminen uudelle ilma-aluksen käyttäjälle

Energiamarkkinavirasto kirjaa vuosittain helmikuun 28 päivään mennessä 8 §:n perusteella lasketun määrän lentoliikenteen päästöoikeuksia sellaiselle ilma-aluksen käyttäjälle, joka aloittaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvan lentoliikenteen harjoittamisen 1 päivänä tammikuuta 2011 tai sen jälkeen eikä ole aikaisemmin hakenut 6 §:ssä tarkoitettuja lentoliikenteen päästöoikeuksia.

Edellä 1 momentissa säädetty ei koske ilma-aluksen käyttäjää, jonka toiminta on kokonaan tai osittain jatkoa toisen ilma-aluksen käyttäjän aikaisemmin harjoittamalle toiminnalle.

18 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien kirjaaminen ilma-aluksen käyttäjän vaihtuessa

Ilma-aluksen käyttäjän vaihtuessa uuden ilma-aluksen käyttäjän on ilmoitettava vaihdoksesta Liikenteen turvallisuusvirastolle ja Energiamarkkinavirastolle, joka kirjaa 16 §:n 2 momentin mukaisesti kyseistä vuotta koskevat päästöoikeudet uuden ilma-aluksen käyttäjän rekisterissä olevalle päästöoikeustilille.

19 §

Velvoite palauttaa päästöoikeuksia ja päästöoikeuksien mitätöiminen

Kunkin vuoden huhtikuun 30 päivään mennessä kukin ilma-aluksen käyttäjä palauttaa rekisteriin kustakin ilma-aluksesta edellisenä kalenterivuonna aiheutuneita ja 11 §:n mukaisesti todennettuja kokonaispäästöjä vastaavan määrän päästöoikeuksia. Määräaikaan ei sovelleta säädettyjen määräaikain laskemisesta annetun lain (150/1930) 5 §:n säännöksiä. Energiamarkkinaviraston on mitätöitävä palautetut päästöoikeudet.

Ilma-aluksen käyttäjä voi käyttää 1 momentissa säädetyn veloitteensa täyttämiseen hanke-toiminnoista saatuja sertifioituja päästövähennyksiä ja päästövähennysyksiköitä. Energiamarkkinavirasto huolehtii siitä, että palautetut sertifioidut päästövähennykset ja päästövähennysyksiköt mitätöidään.

Energiamarkkinavirasto huolehtii siitä, että ilma-alusten käyttäjien palauttamat päästöoikeudet, sertifioidut päästövähennykset ja päästövähennysyksiköt siirretään jäsenvaltioiden poistotileille Kioton pöytäkirjan ensimmäisen velvoitekauden osalta ainoastaan siltä osin kuin nämä päästöoikeudet, sertifioidut päästövähennykset ja päästövähennysyksiköt vastaavat Suomen kansallisiin kokonaispäästömääriin sisältyviä päästöjä.

20 §

Mitätöityjen päästöoikeuksien korvaaminen

Energiamarkkinaviraston on kirjattava päästöoikeuksia rekisterissä olevalle asianomaiselle tilille päästökauppakautta 2013—2020 ja sitä seuraavia päästökauppakausia varten korvaamaan tilillä edelliseltä päästökauppakaudelta olevat päästöoikeudet, joita ei ole käytetty 19 §:n mukaisen palauttamisvelvollisuuden täyttämiseksi.

21 §

Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Liikenteen turvallisuusvirastolla ja Energiamarkkinavirastolla on oikeus saada valvontaa ja tämän lain täytäntöönpanoa varten välttämättömät tiedot ilma-alusten käyttäjiltä sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä todentajilta.

Liikenteen turvallisuusvirastolla ja Energiamarkkinavirastolla on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus muualla kuin ilma-aluksen käyttäjän pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa. Ilma-aluksen käyttäjän on vaadittaessa esitettävä tarkastusta toimitavalle viranomaiselle tarkastusta varten ne asiakirjat ja tietojärjestelmässään olevat tallenteet sekä järjestettävä pääsy niihin laitteisiin ja laitteistoihin, joilla voi olla merkitystä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnassa. Tarkastusta toimittavalla virkamiehellä on oikeus ottaa maksutta jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista ja tulosteita tietojärjestelmissä olevista tallenteista.

22 §

Hallintopakko

Liikenteen turvallisuusvirasto voi velvoittaa sen, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä, oikaisemaan laiminlyöntinsä tai muutoin täyttämään velvollisuutensa. Velvoitteen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko tai uhka, että toiminta keskeytetään osaksi tai kokonaan taikka tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakkoon, keskeyttämisuhkaan ja teettämishakaan sovelletaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

23 §

Lentoliikenteen päästökaupparikkomus

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) laiminlyö laatia 4 §:ssä tarkoitetun tarkkailusuunnitelman tai sen hyväksyttämisen Liikenteen turvallisuusvirastolla taikka laiminlyö 4 §:ssä tarkoitetun selvityksen tai todentamisen,

2) ilmoittaa viranomaiselle väärää tietoa,

3) käyttää päästövähennystä tai päästövähennyskikköä 14 §:n vastaisesti tai

4) laiminlyö esittää 21 §:n 2 momentissa tarkoitetut asiakirjat ja tallenteet,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *lentoliikenteen päästökaupparikkomuksesta* sakkoon.

Se, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kieltoa tai määräystä, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

24 §

Seuraamukset

Liikenteen turvallisuusvirasto julkistaa niiden ilma-alusten käyttäjien nimet, jotka ovat rikkoneet tämän lain vaatimuksia palauttaa riittävä määrä päästöoikeuksia.

Jollei ilma-aluksen käyttäjä kunkin vuoden 30 päivään huhtikuuta mennessä palauta edeltävän vuoden päästöjään vastaavaa määrää päästöoikeuksia, Liikenteen turvallisuusvirasto määrää ilma-aluksen käyttäjän maksamaan valtiolle lentoliikenteen päästöoikeuden ylitysmaksun. Maksu on 100 euroa kutakin sellaista aiheutunutta hiilidioksidiekvivalenttitonnia kohti, jonka osalta ilma-aluksen käyttäjä ei ole palauttanut päästöoikeuksia. Ylitysmaksun täytäntöönpanoon sovelletaan päästökauppalain 63 §:n säännöksiä.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun lentoliikenteen päästöoikeuden ylitysmaksun maksamisen lisäksi ilma-aluksen käyttäjän on palautettava puuttuvia päästöoikeuksia vastaava päästö-

oikeuksien määrä palauttaessaan päästöoikeuksia seuraavan kalenterivuoden osalta.

25 §

Toimintakielto

Jos ilma-aluksen käyttäjä ei noudata tämän lain vaatimuksia ja jos vaatimusten noudattamista ei ole pystytty varmistamaan 22—24 §:ssä tarkoitetuilla toimenpiteillä, Liikenteen turvallisuusvirasto voi pyytää Euroopan yhteisöjen komissiota päättämään asianomaisen ilma-aluksen käyttäjän määräämisestä toimintakieltoon. Liikenteen turvallisuusviraston on liitettävä pyyntöön seuraavat tiedot:

1) todisteet siitä, ettei ilma-aluksen käyttäjä ole täyttänyt tämän lain mukaisia velvoitteitaan;

2) yksityiskohtaiset tiedot toteuttamistaan valvontatoimista;

3) perustelut yhteisön laajuiseen toimintakieltoon määräämiselle; ja

4) ehdotus yhteisön laajuisen toimintakiellon soveltamisalaksi ja mahdollisesti siihen sovellettaviksi ehdoksi.

Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa siitä, että Euroopan yhteisöjen komission päätös saatetaan Suomessa voimaan.

26 §

Viranomaisten maksulliset suoritteet

Liikenteen turvallisuusvirastolla ja Energiamarkkinavirastolla on oikeus periä tämän lain mukaisen luvan, ilmoituksen, hyväksymisen tai muun asian käsittelystä maksu. Energiamarkkinavirastolla on lisäksi oikeus periä maksu tehtävistä, jotka koskevat kansallisen rekisterin tilien ylläpitoa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista Liikenteen turvallisuusviraston maksullisista suoritteista ja niistä perittävistä maksuista säädetään tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella sekä Energiamarkkinaviraston suoritteista ja niistä perittävistä maksuista työ- ja elin-

keinoministeriön asetuksella noudattaen, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

27 §

Muutoksenhaku Energiamarkkinaviraston ja Liikenteen turvallisuusviraston päätökseen

Energiamarkkinaviraston tai Liikenteen turvallisuusviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Edellä 1 momentissa mainittuja päätöksiä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin päättä.

Energiamarkkinaviraston ja Liikenteen turvallisuusviraston julkisoikeudellisesta suoritteesta määräämään maksuun haetaan muutosta siten kuin valtion maksuperustelaissa säädetään.

28 §

Muutoksenhaku todentajan lausuntoon ja päätökseen

Todentajan lausuntoon saa hakea oikaisua todentajalta 14 päivän kuluessa lausunnon tiedoksisuunnista. Lausuntoon on liitettävä oikaisuvaatimusohjeet.

Todentajan oikaisumenettelyssä antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

29 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2009
